

سالروز قیام مردم مدینه بر ضد حکومت یزید: ترس جنایتکارترین سردار اموی از امام سجاد(ع)

مسلم بن عقبه سردار اموی به خاطر کارهای وحشیانه‌اش، در برخورد با قیام مردم مدینه معروف به مسرف شد. بعد از سرکوب درحالی که برای بیعت گرفتن از امام، به دیدار امام سجاد(ع) می‌رفت به امام فحش می‌داد در دیدار با امام زبانش بند آمد و قلبش پر از رعب و وحشت شد.

مسلم بن عقبه سردار اموی به خاطر کارهای وحشیانه‌اش، در برخورد با قیام مردم مدینه معروف به مسرف شد. بعد از سرکوب درحالی که برای بیعت گرفتن از امام، به دیدار امام سجاد(ع) می‌رفت به امام فحش می‌داد در دیدار با امام زبانش بند آمد و قلبش پر از رعب و وحشت شد.

پس از شهادت حسین بن علی «ع»، ظلم و فسق یزید فراگیرتر و آشکارتر شد و مردم فساد دستگاه حاکم و ظلم عمال او را دیدند و در مدینه، آگاهان از اوضاع، مردم را به زشتکاری‌های حکام آگاه ساختند. والی مدینه در آن زمان، «عثمان بن محمد بن ابی سفیان» بود.

اهل مدینه علیه او شوریدند و او و مروان و دیگر امویان را از مدینه بیرون کردند و با «عبدالله بن حنظله» بیعت کردند.

خبر قیام مردم مدینه، با گزارش مروان به گوش یزید رسید. وی سپاهی انبوه را تحت فرمان «مسلم بن عقبه» به مدینه گسیل داشت. مهاجمان در منطقه «حره واقم» فرود آمده، به مدینه تاختند و سه روز به کشتار و غارت پرداخته و به نوامیس مسلمانان تجاوز کردند.

مردم به حرم پیامبر «ص» پناه بردند. لشکریان یزید، حرمت حرم را نگه نداشتند و با اسبها به داخل حرم آمدند و مردم را قتل عام کردند.

کشتگان این واقعه هزاران نفر بودند. از جمله «عبدالله بن جعفر» نیز در این حادثه شهید شد. واقعه حره در 28 ذیحجه سال 63 هجری اتفاق افتاد. یزید، دو ماه نیم پس از این حادثه مرد.

این قیام که به قیام حره، حره واقم، قیام اهل مدینه و... هم معروف است، از پیامدهای حادثه عاشورا محسوب می‌شود و افشگری‌های اهل بیت و اقامه عزای مدینه و انگیزشهای زینب کبری، در بذری پاشی آن مؤثر بوده است.

«حره» به سرزمینهای پر سنگلاخ که پر از سنگهای سیاه و سوخته باشد گفته می‌شد. در مناطقی از جمله اطراف مدینه از این حره‌ها وجود داشت و برای هر کدام نام بخصوصی هم بود، به تناسب کسانی که در آن منطقه می‌زیستند. [5] هم اکنون نیز در مدینه بزرگ، بقایای اندکی از آنها به چشم می‌خورد.

عبدالله بن حنظله رهبر قیام مدینه کیست؟

عبدالله بن حنظله تنها فرزند حنظله غسیل الملائکه است. حنظله، جمیل دختر عبدالله بن ابی سلول را به زنی گرفت و در شبی که بامداد آن جنگ احد بود، با او زفاف کرد و فردای آن شب در معرکه احد به شهادت رسید.

پس از شهادتش پیامبر(ص) فرمود: ملائکه را دیدم که حنظله را در میان زمین و آسمان با آب (مزن) در ظرفهای نقره غسل می‌دادند. به همین خاطر به حنظله یا غسیل الملائکه معروف گشت. زنش فرزندی آورد که اسمش را عبدالله گذاشتند. (1)

پس از شهادت امام حسین(ع) مردم مدینه بیدار شدند و برای بررسی اوضاع، هیأتی را به سرپرستی عبدالله بن حنظله به شام فرستادند. وقتی هیأت از شام برگشت گفتند: ما با خلیفه‌ای (یزید بن معاویه) روبرو شدیم که علنی شراب می‌خورد؛ قمار می‌کرد؛ سگبازی می‌نمود؛ میمون بازی می‌کرد و حتی با محارم خود زنا می‌کرد. بعد عبدالله بن حنظله که هشت پسر داشت، رو به مردم مدینه کرد و گفت: من چیزی فهمیدم. شما قیام بکنید یا نکنید، من قیام می‌کنم، حتی با همین هشت پسر خودم. همین طور هم شد. در قیام حره علیه یزید در سال 63 هجری قمری خود و هشت پسرش به شهادت رسیدند. (2)

*مسلم بن عقبه کیست؟

مسلم بن عقبه، از جنایتکاران تاریخ که بعد از حادثه عاشورای حسینی، در واقعه «حره» به فرمان یزیدبن معاویه، دست به کشتار مردم مدینه و غارتگری زد. او از سرداران معاویه و یزید بود و زمان پیامبر اسلام را نیز درک کرده بود.

او در زمان پیامبر، در «غلطفان» اسیر شد و زنی از انصار او را خرید و آزاد کرد.

مسلم، یکی از بزرگترین جنایات زمان «اموی» را مرتکب شد. زمانی که "یزیدبن معاویه" در مقابل شورش مردم مدینه بر ضد امویان و برای سرکوبی آنها که مسلمانانی از مهاجرین و انصار بودند سپاهی را از شام به فرماندهی مسلم بن عقبه، به مدینه فرستاد، دستور داد مدت سه روز به شهر مدینه و همه چیز و مردم حمله کنند و بعد از پیروزی می توانند شهر را غارت و آنچه را می خواهند از خانه های مردم تصاحب کنند.

آنان در وقت اعزام، سهمیه خود را از بیت المال بطور کامل گرفته و علاوه بر آن صد دینار اضافی به آنها داده شد. سپاه پنج هزار نفری مسلم، همه دستورهای یزید را در این باره انجام داد، کشتار فجیع و جنایت های زیادی کرد.

در این پیکار که میان مردم شام و مردم مدینه، در محلی بنام «حره و اقم» بود بسیاری از زنان و کودکان مورد هجوم واقع و به دستور یزید و اجازه مسلم اسیر شدند.

مسلم، بسیاری از اسیران را که شامل تعدادی از قریش بودند، کشت. در میان آنها کسانی از صحابه پیغمبر نیز بودند که بعد از کشته شدن، سرشان را از تن جدا کردند. (تاریخ طبری، الامامه و السیاسه). تعداد کشتگان این واقعه را بنا به نقل مختلف تاریخ از 6500 نفر تا 11700 نفر گفته اند که تعداد زیادی از آنها مهاجرین و انصار و فرزندانشان بود. برخی مورخین گویند که آنها انتقام خون کشته شدگان جنگ بدر را از فرزندان انصار گرفتند.

مسلم بن عقبه این قتل عام مردم مدینه را بهترین عمل خود بعد از گفتن لاله الاالله می دانست و می گفت خدایا تو میدانی که من در مورد هیچ خلیفه ای (نه پنهان و نه آشکار) نافرمانی نکرده ام.

مسلم، به خاطر کارهای ننگین و وحشیانه اش، معروف به "مسرف" و "مجرم" شد. برخورد دیگری از مسلم بن عقبه با امام چهارم شیعیان، علی بن الحسین علیه السلام در تاریخ نقل شده که بعد از سرکوب مردم مدینه، مسلم از مردم آنچنان بیعت برای یزید گرفت که خود را برده و غلام یزید بدانند ولی با علی بن حسین علیه السلام بصورت عادی بیعت شد درحالی که قبلا از آمدن امام نزد مسلم، او به امام و اجدادش دشنام می داد. بعد از رفتن امام، علت را از او پرسیدند، مسلم گفت: این برخورد خواسته من نبود، لکن قلب من از رعب و وحشت پر شد.

***مرگ مسلم بن عقبه**

سپاه شام بعد از سرکوبی شورش مدینه به فرماندهی مسلم به طرف مکه رفت تا "عبدالله بن زبیر" را که مخالفت با امویان داشت، به همین سرنوشت دچار کنند ولی مسلم در بین راه مرد. مرگ او در سال 64 هجری قمری و قبل از مرگ یزید اتفاق افتاد.